wezenlijk ook aan de omstandigheid toe te schrijven is, dat in het bedoeld stuk de opvatting van den schrijver omtrent de zinsnede: »Ontvangen van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria" als zou deze een voorwerp van voortdurend Theologisch onderzoek zijn, terwijl de gemeente daarin een dierbaar onaantastbaar heiligdom van haar geloof ziet, moet hier slechts opgemerkt worden, dat naar het oordeel van vele uitstekende vertegenwoordigers der Theologische wetenschap, in 't bijzonder van hooggeachte leden der Theologische faculteit te Berlijn, het in die zinsnede beleden feit, bij onbevangen wetenschappelijk onderzoek, nog altijd den toets der waarheid doorstaat. Met de heeren Generaal-Superintendenten zijn wij van oordeel, dat het eeuw oudige in zijn grondvorm tot in de oudste tijden der kerk, ja, tot nabij de apostolische eeuw reikende apostolische symbool, in zijn korten vorm een sprekend getuigenis is van de groote daden Gods; volgens zijn indeeling een belangrijk model voor catechetische onderwijzing; door zijn gezag in de gemeente de onuitputtelijke bron van stichting voor jong en oud, — voor de kerk zooveel minder onontbeerlijk is, als het door zijn inhoud de band van vereeniging van de geheele Christenheer op aarde vormt. Eene verwijdering der XII artikelen uit het kerkelijk gebruik, of slechts een vrijgeven aan de willekeur der afzonderlijke gemeenten, zou het rechtsbewustzijn der gemeenten der landskerk krenken, den eeredienst een groot kleinood, aan de gemeente een hoogepunt van stichting en aanbidding ontnemen.

Het zal onze plicht zijn, binnen de grenzen der Evangelische kerk waarover wij gesteld zijn, daarvoor zorg te dragen dat de belijdenis onzer kerk, welke, benevens andere grondwaarheden, die in symbolischen vorm gebracht werden door de Apostolische belijdenis, ook het stuk van de menschwording Gods in Christus omvat, met innige trouw vastgehouden wordt, gelijk het niet minder de roeping is van ons ambt en van onze conscientie de bestaande kerkelijke ordening inzake het liturgisch gebruik der XII artikelen, gelijk tot dusver ook nog verder te handhaven. Dat wij, bij alle Evangelische ruimhartigheid — en ver er vandaan om uit de belijdenis van dit of dat afzonderlijk stuk een koude leerwet te willen maken, — toch elke agitatie om de XII artikelen uit hunne plaats te verdringen, in onze geestelijken niet dulden zullen, daarover verzoeken wij u in de kerkelijke kringen, in 't bijzonder ook bij de geestelijkheid onder uw opzicht, bij eene zich aanbiedende gelegenheid geen twijfel over te laten.

De zware verantwoordelijkheid, welke op de heeren generaal superintendenten, ook onder de tegenwoordige woelingen rust, laten wij in hare volle waarde gelden; maar wij troosten ons in het vertrouwen, dat het u, gelijk als uwen ambtsbroeders gelukken zal, de opvatting te weren, als zou ook hij, die in eene van de grondwaarheden van het gemeenschappelijk Christelijk geloof afwijkende overtuiging heeft, met een oprecht hart, dienaar des Woords in de Evangelische kerk zijn kon. De omstandigheid, dat misverstand hieromtrent ontstaan kon, verhoogt de plicht van de heeren generaal-superintendenten, om hen die begeeren tot het uitoefenen van het geestelijk ambt geordend te worden, met herderlijke trouw voor oogen te stellen, dat zij zich hebben te beproeven hoe zij ten opzichte van de geloofswaarheden der Evangelische kerk staan, ze wijzende op het hooge gewicht van de plichten die men voor tijd en eeuwigheid bij de ordeningsgelofte op zich neemt. Dringend binden wij ook u op het hart, om getrouw te zorgen, dat het geestelijke ambt gesterkt worde, opdat de in de belijdenis nedergelegde heils en geloofsschat, die roept tot een inwendig doorleven, hoe langer zoo meer, in de gemeenten geest en leven worden en alzoo de kerk, als op den grondslag van het apostolisch geloof, zoozeer in de kracht der apostelen opgebouwd worden, tot heil der wereld en tot eere van den Drieëenigen God!

De Evangelische Opper-kerkeraad.
(w. g.) Borkhausen."

Het stuk is gericht tot de heeren generaal-superintendenten, die onder het ressort van den opper-kerkeraad staan,

Wij merken op, hoe in dit stuk aan den dag komt, dat het hoogste bestuur der Pruisische Evangelische landskerk geen leervrijheid wil. Ook blijkt er uit, dat het den leeraren niet toegestaan wordt om de liturgie naar eigen believen geheel of ten deele weg te laten of te veranderen. De Haagsche Synode laat het aan de predikanten over, welk gebruik zij van de formulieren willen maken; wil men bijv. geheele stukken uit het doops- of avondmaalsformulier weglaten, uit een reglementair oogpunt is daartegen niets in te brengen. De gemeenten zijn in deze aan het goedvinden der predikanten overgeleverd.

Of wij ons echter daarom in dit stuk kunnen vinden? Dat zij verre. Vooral is het volgens ons bedenkelijk, dat in deze circulaire van den Opperkerkeraad gewezen wordt op de omstandigheid, dat sommige theologische professoren, ook aan de theologische faculteit te Berlijn het er voor houden dat de uitdrukking: »Ontvangen van den Heiligen Geest, geboren uit den maagd Maria," den toets van het wetenschappelijk onderzoek kan doorstaan. Ons komt het voor dat dit beroep op het gevoelen van eenige hoogleeraren in de Godgeleerdheid in dit stuk misplaatst is. De Opperkerkeraad had moeten wijzen op de Schrifttuurlijkheid ook van dit deel der belijdenis, terwijl de waarheid daarvan alleen mag bevestigd, niet door het onderzoek van eenige hooggeleerde mannen, maar op het *Testimonium Spiritus sancti*, d. i. het getuigenis des Heiligen Geestes in de harten der gelooviger. Immers mag nooit worden toegegeven, dat een stuk waarheid is, omdat vele mannen, hoe geleerd ook, verklaren, dat het den toets der critiek vermag te doorstaan.

Ook trok het onze aandacht, dat het geschrift van den Berlijnsche hoogleeraar Harnack: »Antwoord aan studenten in de theologie", met geen enkel woord veroordeeld wordt. Wel wordt betreurd dat bedoeld geschrift de gemoederen verontrust heeft; maar dat het wel geschikt is om onrust te baren, vinden wij daarin niet uitgedrukt. Kennelijk is alles vermeden wat den persoon van Harnack zou kunnen treffen.

Daarbij schijnt de Opper-kerkeraad niet in te zien, dat als hij niet wil dat leeraren de stukken der Evangelische kerk zullen aanranden, er ook voor moet gewaakt, dat de aanstaande dienaren des Woords niet opgeleid worden door mannen, die openlijk met de belijdenis der Evangelische kerk gebroken hebben. Ons dunkt dat hij die het doel wil, ook de middelen willen moet.

Niet het minst vinden wij het te betreuren, dat dit stuk van een Opper-kerkeraad uitging, een standcreatuur dat zijn hoogheid wel kan toonen, maar wiens bestaan in strijd is met het woord: »Één is uw Meester, en gij zijt allen broeders."

WINCKEL.

Voor Kinderen.

De wijnstok en de brandnetel.

Een welige jonge wijnstok groeide naast een brandnetel, die bijna even oud was als hij, en zij sloten samen vriendschap.

De oude wijnstok, waar de jonge een loot van was, merkte dat en zei tot hem:

»Dat is een verkeerde vriendschap, die u nooit goed kan doen. Laat dien vriend varen. Er zijn zooveel andere struiken, die u beter passen en niet gevaarlijk zijn."

Maar de jonge wijnstok dacht: die oude weet er niets van. Ik ben wijs genoeg om zelf te weten wat goed voor mij is. Wat zou die brandnetel mij voor kwaad doen? Kom, kom, ik stoor mij niet aan zulke praat.

Zoo werd dan tusschen den wijnstok en den brandnetel trouwe vriendschap gesloten. Zij zouden altijd bij elkander blijven en malkaar, als het noodig was, helpen, ja, zoo innig werd de vriendschap, dat de brandnetel in het opgroeien zich om den wijnstok heen slingerde.

Op zekeren dag kwam de tuinier en zag in den hof rond. Hij bespeurde den brandnetel en riep uit: »Die leelijke struik zou mijn heele planting kunnen bederven. Ik zal dat onkruid dadelijk uitroeien!

Meteen greep hij zijn scherp mes en sneed den brandnetel weg. Maar, o wee, de distel zat zoo geslingerd om den wijnstok, dat de hovenier den laatste niet zag. Hij sneed ze allebei af en wierp hen als nutteloos weg.

Dit is de fabel. Weet gij wel waar in des Heeren Woord ons eenzelfde les wordt gegeven als in deze fabel ligt?

Krijgen of werken.

Er zijn veel moeilijke vragen in de wereld. Bijvoorbeeld waardoor de zee zout is; waarom het gras groen ziet en een gekookte kreeft rood; en ook hoe iemand die in den winter geen eten en geen dak heeft, aan allebei komen zal.

Ten minste was het moeilijk daarop een antwoord te vinden voor den jongen van wien ik u wil vertellen, of liever, die dat zelf verteld heeft, toen hij en eten en een dak boven zich had.

Die jongen dan, Maarten geheeten, stond op zijn veertiende jaar reeds geheel alleen op de wereld. Hoe dat kwam, doet er nu niet toe. Maar hij moest voor zich zelf zorgen, en had dat ook zoo lang mogelijk gedaan. Doch 't werd winter en toen kon zijn baas, een schilder, hem niet meer gebruiken en zei: »In 't voorjaar kunt gij wel weerom komen." Doch waar de jongen tot het voorjaar van leven moest, dat zei de baas niet.

Nu zat Maarten in grooten nood. Zijn ouders hadden hem geleerd alsdan tot den Heere te gaan en Hem te bidden om uitredding. En al waren vader en moeder lang dood, Maarten had dien goeden raad niet vergeten, en handelde er ook nu naar. Tegelijk deed hij zijn best om werk te vinden en liep alle bazen af. Maar de een zei: »ik zet 'swinters geen volk aan"; de ander: »gij kent mijn vak niet"; de derde: »kom later nog eens weerom." Doch toen het avond werd had Maarten nog geen werk; ook had hij nog niets gegeten dien dag en wist niet waar hij slapen zou. Er was wel gelegenheid daartoe in een kosthuis, maar het kostte een kwartje. Dan kreeg men nog een boterham er bij.

Moedeloos zette Maarten zich op een stoep neder en keek droevig voor zich, terwijl hem de tranen in de oogen kwamen. Opeens kreeg hij een duw. Hij zag op en bespeurde een man, als schipper gekleed, die haast over hem gevallen was.

»Hei, jongen!" riep de man. „Wat zit ge daar zoo in de kou. Ga naar huis!"

»Dat kan ik niet!" zei Maarten.

»Waarom niet?"

»Ik moet eerst een kwartje hebben", was 't antwoord.

Aha dat is een slimme bedelaar, dacht de man, maar wacht, en hij sprak:

»Kom eens even mee."

De schipper deed de deur van 't huis open en zij traden binnen. Toen sprak hij tot Maarten:

»Kan je 't met een stuiver ook niet doen?"

»Neen", zei Maarten, en hij vertelde waarom.

»Dat verandert", hernam de man, »en nu wou je zeker dat ik dat kwartje gaf."

»Ik ben geen bedelaar mijnheer", zei Maarten. »Ik vroeg er ook niet om."

»Nu goed; ik geef het ook niet. Wil je er voor werken dan kan je hier eten en van nacht slapen. Anders gegroet."

Dat nam Maarten met vreugd aan. De schipper, of liever de schuitenvoerder — want dat was de man — bracht den jongen in de keuken, gaf hem brood en koffie en bracht hem toen naar de schuur achter 't huis. Daar was een bed waar anders de knecht in sliep, maar die was, wijl 't vriezend weer was en er niet werd gevaren, een paar dagen naar huis.

Toen de baas den volgenden morgen kwam, zat Maarten al gereed en gekleed voor zijn bed.

»Ei zoo", sprak de schuitenvoerder, »zijt ge al klaar? Wat gaat ge nu doen?"

»Wel mijnheer", was 't antwoord, »ik moet nu eerst het kwartje verdienen, dat u mij hebt uitgewonnen."

De man begon te lachen en sprak: „Nu laat dat maar rusten. Je valt me mee. Wou je gister geen kwartje hebben?"

»Zeker mijnheer, maar ik werk er liever voor dan er om te vragen."

»Mooi gezeid jongen!", riep de man. »Hebt je ook verstand van varen?"

Ongelukkig kon Maarten beter op een ladder klimmen dan een schuit besturen. Maar de baas zei: »Nu, we zullen zien. Vooreerst heb ik wel wat te doen."

Zoo bleef Maarten bij den schuitenvoerder aan 't werk, al was 't evenmin schilderwerk als schuitjevaren, maar allerlei: kippen voeren, brood halen, water dragen enz. Veel verdiende hij er niet mee. Maar hij dankte den Heere dat hij a'thans een huis en eten had.

Toen 't voorjaar kwam wilde Maarten weer gaan schilderen. Maar de baas die gemerkt had wie Maarten was, wilde daar niet van hooren en zei: »Blijf bij mij. Ik houd van eerlijke ijverige menschen, en een jongen die niet wou krijgen maar verdienen, past me best. Wil je 't vak leeren: blijf dan."

Nu daar had Maarten niet tegen. Hij was jong en wendde spoedig aan het werk, dat hij nu te doen kreeg. De Heere zegende hem daarin. Zijn baas was, helaas, wel geen vroom man, maar toch, gelijk 't meer gaat, hield hij van Maarten omdat die God vreesde, en hij hem vertrouwen kon. In het vak van den baas was 't vooral noodig dat hij op de eerlijkheid van zijn menschen aan kon.

Diezelfde knaap, die eens als arme jongen zonder geld hongerig op een stoep had gezeten, werd later een man, die ruimschoots zijn brood had, en die ook wat missen kon voor anderen. Doch hij bleef er altijd bij, dat hij liever werk gaf dan geld, gelijk ons ook de Schrift leert, dat wie niet werken wil, ook niet eten zal. (Als iemand niet *kan* werken is 't geheel wat anders). Maarten had zelf ondervonden welk een zegen het is door werken uit den nood te komen. Hij dankte den Heere dat hij het had mogen doen.

De Schrift spreekt ons van een man »die vaardig in zijn werk is", en in Ps. 90 zingen wij: »Sterk onze hand en zegen onze vlijt. De raven brachten wel aan den profeet Elia brood, maar alleen toen er honger in heel 't land was. En zoo ook wil de Heere dat we ons werk doen met vlijt en vergenoegdheid, niet in eigen kracht maar ziende op Hem. Op zulk werk geeft Hij zijn zegen. Hij wil dat ieder doe wat zijn hand te doen vindt. Dan kunnen we ook hen helpen, die wel *willen*, maar niet *kunnen* werken, en daaraan heeft de Heere een welgevallen.

HOOGESTRAAT.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Kollum A. J. Bootsma te Blija. — Serooskerke (Walcheren) B. D. C. P. Sluiter te Vlaardingen. — Dinteloord, H. Kuik te Steenwijk. — Hoorn, S. Oudkerk te Zalk. — Maassluis B. K. Fernhout te Dordrecht. — Zaandam A. J. D. van der Mummen te Groningen A. — Bolnes (gem. Ridderkerk), H. Vissink te Gameren.

AANGENOMEN: Hellevoetsluis, A. Delfos te Kampenland. — Idskenhuizen, E. J. Koppe, cand. van de Theol. school te Kampen. — Kampen, J. J. Westerbeek van Eerten Bfz. te Mijdrecht.

BEDANKT: Hoogeveen B. J. J. Westerbeek van Eerten te Mijdrecht. — Zaandam A. Jz. van der Linden te 's-Hertogenbosch. — Oudemirdum c. a. Z. Hoek, cand. te Rotterdam. — Utrecht B. P. C. Kuster te Velp B. — Werkendam B. D. M. Boonstra te Schiedam B.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Horsten (Gron.) E. J. Homoet te Staphorst. — Hoogmade c. a., F. Hopster te Wijngaarden. — Medemblik, H. van der Hoeven te Noord-Scharwoude. — Oosterwijk, J. A. Schultz te Geertruidenberg. — Middelbert P. Meindersma te Leens. — Kollumerzwaag, H. G. Rozeboom, cand. — Akkooi, A. de Haan te Ophemert. — Nederhemert, P. A. Steenbakker Morilyon Loysen, cand. te Schoonhoven. — Benschem, H. E. Vinke te Tricht. — Hedel c. a., J. C. Dekking te Jaarsveld. — Willige Langerak, H. G. Rozeboom, cand. te Groningen. — Ernst (Veluwe), S. H. A. Begeman, gep. pred. van Ned. O.-Indië. — Wieringerwaard, Th. B. Ganpre Molière te Helder. — Opperdoes, E. Siperda te Hindeloopen. — Vechel, A. F. van der Scheer te Onde- en Nijchorne (Friesl.) — Benschem, H. E. Vinke te Tricht. — Corrgene, J. Draaisma te Klundert. — Giljaarshoek (cl. Dordrecht), P. A. Steenbakker Morilyon Loysen, cand. te Schoonhoven. — Loon op Zand, Lammers te Rijperkerk (Friesl.) — Gieterveen c. a., W. J. Boelman te Veenhuizen.

AANGEKOMEN: Havelte, H. R. Ollerhaus te Nieuweveen' — Goudriaan, B. H. van Breemen, cand. te Bussum — Kethel en Spaland, K. E. van Grietbuijzen te Monster. — Hempens en Teerns, C. J. Boers te Blankenham. — Buurmalsen, S. A. C. Rijnenberg te Maarsen. — Sittard, P. A. Hugo van Rossem te Beek. — Heveskes, T. Bolt, cand. — Purmerend, J. C. Benit te Bovenkarspel.

BEDANKT: Schoonhoven, H. A. den Boer te Doetinchem. — Oudenhoorn-Kerkwerve, Meturen en Zalderwoude, P. A. Steenbakker Morilyon Loysen cand. te Schoonhoven. — Benschem, H. E. Vinke te Tricht. — Oud Beijerland, H. Feijkes te Dordrecht. — Uithuizermeeden, Dr. Jac. Schuurmans Stekhoven te Oudega. — Wessem en Aalsum (Fr.), G. F. Haspels, te Rolmschate. — Warns c. a., E. B. Gunning te Oost Hem. — Lollum Waaksens, D. Oringa te Wijhel. — Eemnes-Binnen, J. van Bollinis te Weesp. — Terheide, R. A. Laurs, cand. te Ottoland. — Anloo en Kolham, H. G. Rozeboom, cand. te Groningen. — Charlois c. a., J. Draaisma te Klundert. — 's-Heer Hendrikskinderen, H. G. Rozeboom, cand. te Groningen. — Heemskerk, J. A. Schultz te Geertruidenberg. — Nieuwe-Pekela, H. G. Rozeboom, cand. — Vlachtwedde, D. W. Benkema, cand. te Niekerk.

Beroepen bij de Nederduitsch Geref. Gemeente te Grand Rapids Michigan (N.-Amerika), Ds. K. Werner, te Leiden.

Plaatsgebrek noodzaakt ons eenige Advertentien tot een volgend nr. uit te stellen.

Advertentien.

Te Koop gevraagd:

een klein, eenvoudig **AVONDMAALSTEL** en een **DOOPBEKKEN**.

Br. fr., lett. M. N., aan het Bureau dezer Courant.

Ontvang- en Betaalkas.

Rente-vergoeding voor **Gelden à Deposito**:
met den dag opzegbaar . . . 1½ pCt.
met tien dagen opzegbaar . . 2 pCt.
Voor **groote** bedragen op **langeren** termijn is de rente **hooger**.
Open en gesloten **bewaargeving** volgens reglement.

Amsterdam, 16 Dec. 1892.

Door bijzondere gelegenheid ter overname aangeboden: **2 Ex. BIBLIA**, uitgave
Dr. Kuyper, Dr. Bavinck en Dr. Rutgers,
18 afleveringen reeds verschenen; met de overige nog te verschijnen er bij. Tegen *verminderden* prijs. Te bevragen bij J. Th. LEMCKERT, Boekh. te *Leeuwarden*.

GOLDSCHMEDING'S
PIANO- en Orgelhandel,
Warmoesstraat 141, Amsterdam,
biedt steeds de meest uitgebreide sorteering Instrumenten en zendt direct op aanvraag **Catalogi, Prijslijsten** en **Condities**.
DIRECTE INVOER. LAGE PRIJZEN.

4 pCt. GELDLEENING
groot f 12,000,
verdeeld in aandeelen van **f 1000, f 500** en **f 100**, ten behoeve van de vereeniging **„de Kerkelijke Kas" ZAANDAM**, wier statuten zijn goedgekeurd bij Z. M. besluit dato 16 Aug. 1887, voor aflossing van hypothecaire schulden.

Nadere inlichtingen te verkrijgen bij den boekhouder, den heer C. P. ENGEL, *Zaandam*, Parkstraat.

In geen Christ. gezin ontbreke meer een Amerikaansch Orgel.
BREEBAART'S
ORGELHANDEL
Damrak 23, AMSTERDAM
levert solide en goedkoope Orgels.
Reeds 281 stuks bekroond. Vraag de Catalogi.

Ondergeteekende bericht dat het
HANDBOEKJE,
ten dienste der **Geref Kerken**, redactie DDs. J. H. FERINGA en A. LITTOOY, nog in deze maand verzonden wordt. In verband met de vele opgaven die het bevatten zal, was spoediger uitgave niet mogelijk.
K. LE COINTRE,
Uitgever te Middelburg.

Bij **D. DONNER**, te **Leiden**, verscheen dezer dagen:
DE GESCHIEDENIS DER ZENDING,
van de Zending uit Genève tot de oprichting der Zendingsgenootschappen,
1555—1792.
DOOR
L. TIEMERSMA,
Zendeling-leeraar te Tanggeran.
Uitsluitend ten voordeele van de Evangelisatie door Landontginning op West-Java.
Prijs 75 Cent.

Vrije Universiteit.

Tot mijn blijdschap mogen wij deze week wijzen op een viertal examens, die aan onze Hoogeschool met goed gevolg zijn afgelegd, en waarbij het universitair karakter onzer school, (zoover wij met haar organisatie althans gevorderd zijn) in het licht treedt.

Er werden n.l. deze week bevorderd tot candidaten in de theologie de heeren H. Teerink en E. Prinsen;

tot candidaat in de letteren de heer S. Ridderbos;

tot candidaat in de rechtsgeleerdheid de heer Jhr. A. F. de Savornin Lohman Jr.

Ik wensch deze jonge mannen van heeler harte geluk met deze schrede op den maatschappelijken ladder en hoop, dat die door vele, met even goed succes, zal gevolgd worden. Inzonderheid zijn de beide theologen een gewichtige stap nader gekomen tot hun levensdoel.

Wanneer zal de tijd komen, dat wij eens omtrent *alle* faculteiten zulke verblijdende mededeelingen zullen hebben te geven? Och, mocht het er ons om te doen zijn zulks ernstiger van de Heere te begeeren!

Hoe wordt voor eigen eer, ook in onzen kring, niet vaak met warmte gestreden. Hier echter geldt het de eere Gods. Waar] blijft onze droefheid, dat het ongeloof bij de studie der natuurkundige en medische wetenschap nog steeds vrij spel heeft, en althans onzerzijds daartegen geen dam is opgeworpen? Is het geen tijd, ons daarover voor den Heere te verootmoedigen, opdat er verandering kome Wanneer Gods volk in Nederland er waarlijk eens toe komen mocht over deze dingen te *wenen* voor het aangezicht Gods, gelijk Israël in de dagen van ouds (Richteren 2:3—5), zou de Heere ook hen in ontferming aanzien en dezen smaad van ons wegdoen. Dat het Hem aan de geldmiddelen niet ontbreekt, mochten we deze week weer ervaren, toen wij verrast werden door een legaat van vijfhonderd gulden van wijlen Mej. H. F. Elgersma te Bolsward.

We moeten meer werkzaam worden met de beloften Gods, dat Hij het geloovig gebed verhooren wil; maar in de eerste plaats ons zelven onderzoeken, *of* er gebed voor deze zaak in ons hart is, en zoo niet, ons deswege voor Hem leeren verootmoedigen.

W. HOVY.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan contributiën: door den heer C. J. Leyh te Leiden *f* 5; door den heer A. Adriaanse te Heider *f* 56; uit Nieuwer-Amstel *f* 92; door den heer P. Bongenaar te Kamerik *f* 48.50; door den heer C. J. Boezaart te Haarlemmermeer *f* 20; door Ds. J. J. Westerbeek van Eerten BJzn. te Mijdrecht *f* 82.50; door Ds. J. C. van Schelven te Dieren *f* 100; door den heer Johs. Huisman Jzn. te Zwartsluis *f* 122.20; door den heer W. Geurts Wzn. te Opheusden *f* 17.50; door den heer A. van Heusden te Hellevoetsluis *f* 22.50; door Ds. G. Oosterhuis te Zetten *f* 68.25; door den heer H. Bosloper te Slochteren *f* 11; door den heer A. B. Jonker te Uithuizermeeden *f* 20.50; door den heer J. P. Vergouwen te Oostburg *f* 12.50; door het Loc.-com. te 's Gravenhage 2e storting *f* 40; **aan collecten:** van de Geref. kerk te Kockengen *f* 16.15; van idem te Voorschoten *f* 10.40½; van idem Sassenheim *f* 5; van idem te Katwijk a/Z. *f* 10; van idem Reeuwijk en Sluipwijk *f* 6.46; van idem te Boskoop *f* 8.37; van idem te Oudewetering *f* 42.46; van idem te Hasselt *f* 15.05; van idem te Mijdrecht *f* 12.35; van idem te Sloterdijk *f* 1.87½; van idem te Weesp A *f* 0.32. **aan schenkingen:** door Ds. J. C. van Schelven te Dieren *f* 1, uit Brummen: van B. W. *f* 1, van G. B. *f* 0.75, van J. T. *f* 0.50, van mej. F. L. *f* 1, van mej. G. H. B. *f* 0.50, van mej. H. B. voor het lezen van de *Heraut* *f* 1, samen *f* 5.75.

Voor het Studiefonds:
Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: Van de Halvestuiversvereeniging te Hilversum *f* 42.52½; J. T. te R. *f* 4.50; voor het tekort van Mej. E. V. door Mej. C. E. B. te R. *f* 5; door Ds. K. S. van C. te L. *f* 2; door J. K. van de Halvestuiversvereeniging te 's Gravenhage *f* 100.

S. J. SEEFAT, *penningmeester*.
Hilversum.

Voor Kerken, Scholen en groote Lokalen,
VULKACHELS,
van f 15.— en hooger.
Meyjes & Höweler,
DAMRAK 19.
Op het Nummer letten s. v. pl.

Uitgezochte Geschenken voor het Einde des Jaars.

1. N. J. HOFMEIJER. **Uit de Duisternis** tot het Licht, een wegwijzer voor Heilbegeerenden. In prachtband slechts *f* **1.90**.
2. H. BEECHER STOWE. **Vrouwen der Schrift**, met prachtige gekleurde platen. In prachtband prijs *f* 10, slechts *f* **2.90**.
3. **Het Oosten**, rijk geïllustreerd. In prachtband prijs *f* 15, slechts *f* **4.50**.
4. GEORGE EBERS. **Egypte**, Prachtwerk in folio, rijk geïll. In prachtb. st. *f* **12.50**.
5. WYLIE's **Standaardwerk**. **Geschiedenis van het Protestantisme**, uit het Engelsch door Dr. J. A. GERTH VAN WIJK. Rijk geïll. In 2 prachtbanden slechts *f* **5.25**.
6. **Prentbijbel voor de Jeugd**, aanbevolen door Ds. J. W. FELIX. 4° formaat, met meer dan 200 platen. Fraai gebonden prijs *f* 12.— slechts *f* **3.90**.
7. OTTO FUNCKE. **Paulus** te Water en te Land. In prb. prijs *f* 3.25, slechts *f* **1.90**.
8. OTTO FUNCKE. **Zielestrijd** en Zielevrede. In prachtb. prijs *f* 3.25, slechts *f* **1.90**.
9. OTTO FUNCKE. **Waak op** mijn ziel! Christelijk Dagboek. In prachtband prijs *f* 5.50, slechts *f* **2.90**.
10. HOFACKER. **De Zaligheid** is in geenen anderen. Bijbelsch Dagboek. In linnen band slechts *f* **1.75**.
11. HUYDECOPER. **De Christenleeraar** en Huisvriend, Bijbelsch Dagboek. In linnen band prijs *f* 5.25, slechts *f* 3.90.
12. JAMES SMITH. **Het Herderlijk Morgenbezoek**. Bijbelsch Dagboek. In linnen band slechts *f* **1.50**.
13. JAMES SMITH. **Het Herderlijk Avondbezoek**. Bijbelsch Dagboek. In linnen band slechts *f* **1.50**.
14. C. H. SPURGEON. **Voor Iederen Morgen**, Bijbelsch Dagboek. In linnen band slechts *f* **1.90**.
15. C. H. SPURGEON. **Voor Iederen Avond**, Bijbelsch Dagboek. In linnen band slechts *f* **1.90**.
16. C. H. SPURGEON. **Praatjes van Jan Ploeger**. In linnen band slechts *f* 1.—.
17. C. H. SPURGEON. **Jan Ploeger's Praatjes** bij nieuwe Praatjes. In linnen band slechts *f* 1.—.
18. C. H. SPURGEON. **Juweeltjes**. In linnen band slechts *f* 1.—.
19. C. H. SPURGEON. **Ja en Amen. Beloften Gods** voor iederen dag des jaars. In linnen band slechts *f* **1.90**.
20. C. H. SPURGEON. **Gaat in door de enge Poort**. In linnen band slechts *f* 1.—.
21. HESBA STRETTON. **Een Doornig Pad**. In prachtband prijs *f* 3.50, slechts *f* **1.80**.
22. Mrs. CUMMINS. **De Lantaarnopsteker**. In prachtband prijs *f* 3.50, slechts *f* **2.25**.
23. JULIA. **Gescheiden**. In prachtband slechts *f* 1.—.
24. JULIA. **Een Wees**. In prachtband prijs *f* 1.90, slechts *f* **1.10**.
25. JULIA. **Zonder Moeder**. In prachtband *f* 1.90, slechts *f* **1.10**.
26. JULIA. **Gravin en Vrouw**. In prachtband slechts *f* **1.10**.
27. N. BEETS. **Dichtwerken**. In 4 prachtbanden slechts *f* 3.—.
28. J. P. HASEBROEK. **Eerste en latere Dichtwerken**. Laatste herziene uitgave, in prachtband slechts *f* **1.60**.

Wie een mooi, **een degelijk werk** voor zich zelf, of voor geschenk aan vriend of vriendin verlangt, vindt zeker in deze keurverzameling daartoe eene rijke keuze. **'t Zijn voortreffelijke boeken** die overal eene eereplaats waard zijn. **Verkrijgbaar bij D. BOLLE**, Bazaar van Goedkoope Boeken, te **Rotterdam**. **Franco** toezending na ontvangst van **postwissel**, waarop behalve verlangde No. vermeld staat »**Uitgezocht Aanbod**".

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.